

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2015/346**od 9. veljače 2015.****o odobravanju odstupanja koje je zatražila Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2015) 542)***(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora ⁽¹⁾, a posebno njezin Prilog III. stavak 2. treći podstavak,

budući da:

- (1) Ako je količina gnojiva koju država članica namjerava godišnje upotrebljavati po hektaru drugačija od one navedene u prvoj rečenici Priloga III. stavka 2. drugog podstavka Direktive 91/676/EEZ i u točki (a) navedenog podstavka, tom se količinom ne smije dovesti u pitanje ostvarivanje ciljeva iz članka 1. te Direktive i mora se opravdati na temelju nepristranih kriterija, kao što su dugotrajno razdoblje rasta i usjevi s visokim stupnjem upijanja dušika.
- (2) Komisija je 14. prosinca 2007. donijela Odluku 2007/863/EZ ⁽²⁾ o odobrenju odstupanja koje je zatražila Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske u skladu s Direktivom 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora, kojom se dopušta primjena stajskog gnojiva do granične vrijednosti od 250 kg dušika po hektaru godišnje, pod određenim uvjetima, na poljoprivrednim gospodarstvima s najmanje 80 % travnjaka.
- (3) Komisija je 24. veljače 2011. donijela Odluku 2011/128/EU ⁽³⁾ o izmjeni Odluke 2007/863/EZ i o produljenju odstupanja do 31. prosinca 2014.
- (4) Odstupanje odobreno Odlukom 2007/863/EZ, kako je izmijenjeno Odlukom 2011/128/EU, godine 2013. odnosilo se na 145 poljoprivrednih gospodarstava, što odgovara otprilike 0,59 % ukupnog broja gospodarstava i 0,42 % ukupne neto poljoprivredne površine.
- (5) Ujedinjena Kraljevina 10. listopada 2014. podnijela je Komisiji zahtjev za odstupanje za regiju Sjeverna Irska na temelju Priloga III. stavka 2. trećeg podstavka Direktive 91/676/EEZ.
- (6) Ujedinjena Kraljevina za regiju Sjeverna Irska, u skladu sa stavkom 5. članka 3. Direktive 91/676/EEZ, provodi program djelovanja na čitavom njezinu području.
- (7) U izvješću Komisije Vijeću i Europskom parlamentu o provedbi Direktive 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora utemeljenom na izvješćima država članica za razdoblje od 2008. do 2011. navedeno je da je u Ujedinjenoj Kraljevini u regiji Sjeverna Irska u svim postajama za praćenje srednja vrijednost koncentracije nitrata u podzemnim vodama niža od 50 mg/l, a u 93 % postaja niža je od 25 mg/l. U svim postajama za praćenje srednja vrijednost koncentracije nitrata u površinskim vodama niža je od 25 mg/l.

⁽¹⁾ SL L 375, 31.12.1991., str. 1.⁽²⁾ SL L 337, 21.12.2007., str. 122.⁽³⁾ SL L 51, 25.2.2011., str. 21.

- (8) Broj grla stoke i potrošnja kemijskih gnojiva opali su u posljednjim godinama. Broj grla stoke, svinja i ovaca smanjio se za 5 %, 5 %, odnosno 10 %, dok je broj svinja porastao za 4 % od razdoblja 2004.–2007. do razdoblja 2008.–2011. Prosječna količina oslobođenog dušika iz stajskog gnojiva u razdoblju 2008.–2011. iznosila je 117 kg/ha, što je za 6,4 % manje nego u razdoblju 2004.–2007. Prosječna količina viška fosfora u razdoblju 2008.–2011. iznosila je 13,6 kg/ha, što je za 30,1 % manje nego u razdoblju 2004.–2007. Prosječna potrošnja dušičnog kemijskog gnojiva u razdoblju 2008.–2011. smanjena je za 18,4 % u odnosu na razdoblje 2004.–2007. Prosječna potrošnja fosfornog kemijskog gnojiva u razdoblju 2008.–2011. smanjena je za 53 % u odnosu na razdoblje 2004.–2007.
- (9) U Sjevernoj Irskoj 93 % poljoprivrednih zemljišta namijenjeno je travnjacima. Ukupno gledano, na poljoprivrednim gospodarstvima s travnjacima 42 % poljoprivrednih površina obrađuje se ekstenzivno i ima prinos niži od jednog grla stoke po hektaru i nizak unos gnojiva, 37 % obrađuje se u okviru poljoprivredno-ekoloških programa, a samo 24 % obrađuje se intenzivno, sa prinosom od dva i više grla stoke po hektaru. Na 5 % poljoprivrednih površina uzgajaju se poljoprivredne kulture. Prosječna potrošnja kemijskih gnojiva na travnjacima iznosi 79 kg/ha dušika i 5 kg/ha fosfora.
- (10) Sjeverna Irska odlikuje se velikom količinom oborina i raširenošću tla s lošom odvodnjom. Zbog otežane odvodnje, potencijal denitrifikacije većine tla u Sjevernoj Irskoj relativno je visok, što rezultira smanjenjem koncentracije nitrata u tlu i, a samim time i smanjenjem količine nitrata podložne ispiranju.
- (11) Za klimu u Sjevernoj Irskoj tipične su ravnomjerno raspoređene padaline tijekom godine i relativno uzak godišnji raspon temperatura koji pogoduje dugom razdoblju rasta trave u područjima gdje se zemljom aktivno upravlja i obrađuje je, a godišnji raspon iznosi od oko 270 dana u istočnom priobalnom području te oko 260 dana u središnjem nizinskom području.
- (12) Nakon razmatranja zahtjeva Ujedinjene Kraljevine za regiju Sjeverna Irska, uzimajući u obzir Program djelovanja i s obzirom na iskustvo stečeno odstupanjem od Odluke 2007/863/EZ kako je izmijenjena Odlukom 2011/128/EU, Komisija smatra da količina gnojiva koju je predložila Sjeverna Irska, odnosno 250 kg dušika po hektaru godišnje, neće dovesti u pitanje ostvarivanje ciljeva iz Direktive 91/676/EEZ ako budu ispunjeni određeni strogi uvjeti.
- (13) Iz popratnih informacija koje je iznijela Sjeverna Irska vidi se da je predložena količina od 250 kg dušika po hektaru godišnje na poljoprivrednim gospodarstvima s najmanje 80 % travnjaka opravdana na temelju nepristranih kriterija, poput dugotrajnog razdoblja rasta i usjeva s visokim stupnjem upijanja dušika.
- (14) Odluka 2007/863/EZ kako je izmijenjena Odlukom 2011/128/EU prestaje važiti 31. prosinca 2014. Kako bi se osiguralo da poljoprivrednici na koje se ona odnosi i dalje imaju koristi od odstupanja, primjereno je donijeti ovu Odluku.
- (15) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora za nitratre osnovanog u skladu s člankom 9. Direktive 91/676/EEZ,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odstupanje koje je dopisom od 10. listopada 2014. zatražila Ujedinjena Kraljevina za Sjevernu Irsku kako bi se dopustila veća količina stajskog gnojiva od one predviđene u prvoj rečenici Priloga III. stavka 2. drugog podstavka Direktive 91/676/EEZ i u točki (a) navedenog podstavka odobrava se u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Odluci.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „poljoprivredno gospodarstvo s travnjacima” znači gospodarstvo na kojemu je najmanje 80 % poljoprivredne površine dostupne za primjenu gnojiva prekriveno travom;

- (2) „pašne životinje” znači stoka (uz iznimku teladi za klanje), ovce, jeleni, koze i konji;
- (3) „trava” znači trajni ili privremeni travnjak (privremeni travnjak je onaj koji kao takav postoji manje od četiri godine);
- (4) „parcela” znači pojedino polje ili skupina polja, koja su homogena s obzirom na uzgoj, vrstu tla i prakse gnojidbe.

Članak 3.

Područje primjene

Ova se Odluka na individualnoj osnovi primjenjuje na poljoprivredna gospodarstva s travnjacima i pod uvjetima propisanim u člancima 4., 5. i 6.

Članak 4.

Godišnji zahtjev i obveze

1. Poljoprivrednici koji žele da im se odobri odstupanje u skladu s ovom Odlukom svake godine nadležnom tijelu podnose zahtjev.
2. Pri podnošenju godišnjeg zahtjeva iz stavka 1. poljoprivrednici se i pismeno obvezuju da će ispunjavati uvjete navedene u člancima 5. i 6.

Članak 5.

Primjena stajskog i ostalih gnojiva

1. Količina stajskoga gnojiva od pašnih životinja upotrijebljena u godini dana na tlu poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima, uključujući gnojivo koje životinje ostavljaju za sobom, ne smije premašivati količinu gnojiva koja sadržava 250 kg dušika po hektaru, u skladu s uvjetima iz stavaka od 2. do 8.
2. Ukupni unos dušika ne smije premašivati predviđene potrebe za hranjivim tvarima predmetnog usjeva i mora uzimati u obzir količinu dušika dobivenu iz tla. Ukupna potrošnja dušika razlikuje se ovisno o prinosu i produktivnosti travnjaka.
3. Za svako poljoprivredno gospodarstvo treba voditi plan gnojidbe u kojemu se opisuje plodored na poljoprivrednom području i planirana primjena stajskog i ostalih gnojiva. Plan se na poljoprivrednom gospodarstvu mora pripremiti za svaku godinu do 1. ožujka. Plan gnojidbe obuhvaća barem sljedeće:
  - (a) plan plodoreda, u kojemu se navodi površina parcela s travom i parcela s drugim usjevima, uključujući skicu na kojoj je prikazana lokacija pojedinih parcela;
  - (b) broj grla stoke, opis smještaja i sustava skladištenja, uključujući kapacitet raspoloživog spremnika za gnojivo;
  - (c) izračun dušika (umanjen za gubitke tijekom smještaja i skladištenja) i fosfora iz gnojiva proizvedenog na gospodarstvu;
  - (d) količinu, vrstu i karakteristike gnojiva otpremljenog s poljoprivrednog gospodarstva ili dostavljenog na njega;
  - (e) predviđene potrebe usjeva za dušikom i fosforom za svaku pojedinu parcelu;
  - (f) rezultate analize tla u pogledu stanja dušika i fosfora u tlu ako su dostupni;

- (g) svojstva gnojiva koje se namjerava koristiti;
- (h) izračun primjene dušika i fosfora iz gnojiva na svakoj parceli;
- (i) izračun primjene dušika i fosfora iz kemijskog i drugog gnojiva na svakoj parceli.

Plan gnojidbe revidira se u roku od najviše sedam dana nakon svake promjene u poljoprivrednoj praksi kako bi se osigurala usklađenost između plana i stvarnih poljoprivrednih praksi.

4. Svaki poljoprivrednik dužan je voditi poslovne knjige o gnojidbi koje trebaju sadržavati i informacije o upravljanju unosom dušika i fosfora te o zbrinjavanju otpadne vode. One se podnose nadležnom tijelu za svaku kalendarsku godinu.

5. Za svako poljoprivredno gospodarstvo za koje je odobreno odstupanje poljoprivrednik prihvaća mogućnost kontrole zahtjeva iz članka 4. stavka 1., plana gnojidbe i poslovnih knjiga o gnojidbi.

6. Kako bi se osigurala precizna gnojidba, svaki poljoprivrednik kojemu je odobreno odstupanje mora provoditi periodične analize dušika i fosfora u tlu.

Za svaku homogenu površinu poljoprivrednoga gospodarstva najmanje jednom u četiri godine provode se uzorkovanje i analiza plodoreda i karakteristika tla.

Provodi se najmanje jedna analiza na pet hektara poljoprivrednog zemljišta.

Rezultati analize dušika i fosfora u tlu moraju biti dostupni na poljoprivrednom gospodarstvu za koje je odobreno odstupanje.

7. Stajsko gnojivo ne primjenjuje se u jesen prije sjetve trave.

8. Za svako poljoprivredno gospodarstvo s travnjacima koje je obuhvaćeno odstupanjem, poljoprivrednik mora osigurati da bilanca fosfora, izračunana u skladu s metodologijom koju utvrđuje nadležno tijelo, ne premašuje količinu viška fosfora u iznosu od 10 kg po hektaru godišnje.

Članak 6.

Upravljanje zemljištem

1. Osamdeset ili više posto površine raspoložive na poljoprivrednim gospodarstvima za primjenu gnojiva moraju činiti travnjaci.

2. Poljoprivrednici kojima je odobreno pojedinačno odstupanje provode sljedeće mjere:

- (a) privremeni travnjaci oru se u proljeće;
- (b) neovisno o vrsti tla, nakon oranja travnjaka odmah slijede usjevi s visokim stupnjem upijanja dušika;
- (c) plodoredi ne uključuju mahunarke ili druge biljke koje vezuju atmosferski dušik.

3. Međutim, točka (c) drugog stavka ne primjenjuje se na djetelinu na travnjacima gdje ona pokriva manje od 50 % površine i na druge mahunarke koje su podsijane s travom.

Članak 7.

Ostale mjere

Ovo odstupanje primjenjuje se ne dovodeći u pitanje mjere potrebne za usklađivanje s drugim zakonodavstvom EU-a o zaštiti okoliša.

Članak 8.

Praćenje

1. Nadležno će se tijelo pobrinuti za izradu i godišnje ažuriranje karata koje za svako područje prikazuju postotak poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima, postotak životinja i poljoprivrednih zemljišta za koja je odobreno pojedinačno odstupanje te za izradu karata o lokalnoj upotrebi zemljišta.
2. Provodi se praćenje tla, površinskih voda i podzemnih voda kako bi se dobili podaci o koncentraciji dušika i fosfora u vodi iz tla, o mineralnom dušiku u profilu tla i koncentraciji dušika u podzemnim i površinskim vodama, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja. Praćenje se provodi na zemljištu poljoprivrednog gospodarstva i na poljoprivrednim područjima slijevanja koja su predmet nadzora. Na mjestima praćenja promatraju se osnovne vrste tla, intenzitet obrade, prakse gnojidbe i usjevi.
3. Na poljoprivrednim područjima slijevanja koja se nalaze u blizini najranjivijih vodnih tijela provodi se pojačano praćenje voda.
4. Na poljoprivrednim gospodarstvima za koje je odobreno pojedinačno odstupanje treba provoditi istraživanja o lokalnoj upotrebi zemljišta, plodoredima i poljoprivrednim praksama. Informacije i podaci prikupljeni analizom hranjivih tvari iz članka 5. stavka 6. i praćenje iz stavka 2. ovog članka upotrebljavaju se za izračune, na temelju modela, opsega gubitka nitrata i fosfora s poljoprivrednih gospodarstava za koje je odobreno odstupanje.

Članak 9.

Kontrole

1. Nadležna će se tijela pobrinuti da svi zahtjevi za odstupanje prođu upravnu kontrolu. Ako se kontrolom ustanovi da uvjeti iz članka 5. i 6. nisu ispunjeni, o tome se obavješćuje podnositelja zahtjeva. U tom se slučaju zahtjev smatra odbijenim.
2. Uspostavlja se program inspekcija na terenu koji se temelji na analizi rizika, rezultatima kontrola prethodnih godina i rezultatima općih nasumičnih kontrola primjene zakonodavstva kojim se provodi Direktiva 91/676/EEZ. Inspekcijama na terenu obuhvaća se najmanje 5 % poljoprivrednih gospodarstava za koje je odobreno pojedinačno odstupanje u pogledu uvjeta utvrđenih u člancima 5. i 6. ove Odluke. Ako se pregledom ustanovi da uvjeti nisu ispunjeni, o tome treba obavijestiti poljoprivrednika. Ti se podaci uzimaju u obzir pri odlučivanju o odobravanju odstupanja za sljedeću godinu.
3. Nadležnom se tijelu dodjeljuju potrebne ovlasti i sredstva za provjeru sukladnosti s odstupanjem koje se odobrava u skladu s ovom Odlukom.

Članak 10.

Izvjешćivanje

Svake godine najkasnije do lipnja nadležna tijela objavljuju izvješće koje sadržava sljedeće informacije:

1. karte koje za svako područje prikazuju postotak poljoprivrednih gospodarstava, stoke i poljoprivrednog zemljišta za koje je odobreno pojedinačno odstupanje te karte o lokalnoj upotrebi tla navedene u članku 8. stavku 1.;
2. rezultate praćenja podzemnih i površinskih voda u pogledu koncentracija nitrata, uključujući informacije o trendovima kvalitete vode, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja, te učinak odstupanja na kvalitetu vode, u skladu s člankom 8. stavkom 2.;
3. rezultate praćenja tla u pogledu koncentracija dušika i fosfora u vodi iz tla i mineralnog dušika u profilu tla, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja, u skladu s člankom 8. stavkom 2.;
4. sažetak i ocjenu podataka prikupljenih pojačanim praćenjem voda iz članka 8. stavka 3.;
5. rezultate istraživanja o lokalnoj upotrebi zemljišta, plodoredima, poljoprivrednim praksama iz članka 8. stavka 4.;

6. rezultate izračuna, na temelju modela, opsega gubitka nitrata i fosfora s poljoprivrednih gospodarstava za koje je odobreno pojedinačno odstupanje iz članka 8. stavka 4.;
7. ocjenu provedbe uvjeta za odstupanje na temelju kontrola na razini poljoprivrednog gospodarstva i informacije o poljoprivrednim gospodarstvima koja ne ispunjavaju uvjete, na temelju rezultata administrativnih kontrola i inspekcija na terenu iz članka 9. stavaka 1. i 2.

Članak 11.

Primjena

Ova odluka primjenjuje se u okviru Tematskog izvješća 2014. br. 307 – Uredba o programu djelovanja za nitratre (Sjeverna Irska) 2014.

Ova Odluka prestaje važiti 31. prosinca 2018.

Članak 12.

Ova je Odluka upućena Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. veljače 2015.

Za Komisiju
Karmenu VELLA
Član Komisije
